

„Příslloví správně říká, že 'nouze naučí housti' a spoustu dalších věcí. Mnohdy máme obavy vystoupit ze své komfortní zóny, protože to je značně nepříjemné, ale pak nastane situace, že nám nic jiného nezbude. To je jedna z mála pozitivních věcí na této špatné epidemii.“

Opatření proti šíření koronaviru vyprázdnila školní chodby a žáky – kromě dětí v mateřských školách – nechala doma. Pro učitele vznikla nová výzva **#UcitOnline** (Facebook), jak jsme nazvali naše zpravodajství ke změnám výuky z prezenční na distanční. Radko Šáblík, ředitel smíchovské průmyslové školy, sám s některými žáky pomáhá učitelům, **jak učit na dálku a popisuje, co pandemie znamená pro školství** (Aktualne.cz).

Krátce

- **Zadat úkoly je málo, vyzývá EDUin školy a učitele.** Děti zůstávají doma a do školy se nevrátí nejspíš několik měsíců. Současná mimořádná situace bude testem, který ukáže, jak školy dokážou využívat moderní technologie. Proto je klíčové podpořit ředitele a učitele v jejich práci na dálku a nabídnout jim nástroje a metodické materiály, jak mohou efektivně a přístupně učit děti, které nechodí do škol. Předně se musí také myslet na žáky, kteří mají konat jednotné přijímací zkoušky nebo maturitní zkoušky. „Zadávání stránek v učebnici, psaných úkolů nebo studia PDF prezentací je nejnižší možná laťka,“ říká analytik EDUin Štěpán Kment.

Učení není jen individuální proces, důležitá je sociální interakce a vzdělávací obsah by měl být různorodý. Zkušenost asijských zemí z posledních týdnů ukazuje, že [tato stránka učení začne dětem rychle chybět](#) (CNN). „Tamní učitelé pro vyučování nebo pro kratší kontakt s žáky používají například [Google Hangouts](#) (Computer World). Děti se navzájem vidí a přes video může probíhat výuka, diskuse i hodnocení. Učitelé by ale měli být připraveni i na to, že ne všechny děti mají k videu přístup, a pomoci jim například najít kamarády, kteří potřebnou techniku k dispozici mají,“ komentuje zkušenosti z Asie Kment.

- **Všechno slyší a všechno je to zajímavé, ale pak z toho mají noční můry. Jak opečovat psychiku dětí v době globální pandemie.** Mluvíme o koronaviru u večere, čteme nahlas mimořádné zprávy z internetu, řešíme, jestli je ještě bezpečné jet za babičkou. Děti to poslouchají, zapojují se, na první pohled to vypadá, že je to pro ně spíš vzrůšo než zdroj obav. Jenže potom jim malými a pubertálními dětmi ohledně nové nákazy, aby to dokázaly správně pochopit a netrápily se (Rodiče vítání).
- **Plaga: Letní prázdniny se krátit nebudou, nejasné zůstávají termíny hlavních zkoušek.** Vzhledem k opatřením, které mají vliv na vzdělávání dětí, jsou termíny maturit a přijímacích zkoušek na střední školy nejisté. [Ministr školství je zatím s řešeními opatrný](#) (Novinky.cz): „V tuhle chvíli děláme všechno pro to, abychom byli nachystáni a jedeme podle schváleného harmonogramu. Je ale pravděpodobné, že může dojít k prodloužení termínu takzvaných koronavirových prázdnin a v tu chvíli bychom to museli řešit. Ministr zdravotnictví bude ta opatření vyhodnocovat v průběhu 14 dnů. V návaznosti na tohle vyhodnocení bychom případně přikročili k dalším krokům. Ministerstvo počítá s nějakými scénáři, ale v tuto chvíli je to předčasné.“ Někteří učitelé v Karlovarském kraji přistupují ke [setkávání s žáky, kteří se připravují na maturity](#) (iDnes) v knihovnách nebo restauracích. Se zvyšujícími se omezeními bude zřejmě ale i to zakázané.
- **Tuzemské školství je na evropských dotacích závislé. Z českého rozpočtu jde téměř nejméně z rozvinutých zemí.** Jak vyplývá z údajů OECD, [veřejné investice z národní kasy do školství v Česku zaostávají](#) za průměrem ostatních rozvinutých zemí. Místo toho je nahrazují dotace z Evropské unie. Školy jakéhokoliv stupně, od mateřských přes základní a střední až po vysoké, o ně mají enormní zájem, což dokládají dosavadní statistiky ministerstva pro místní rozvoj i realizované projekty. Přehnaná závislost na evropských dotacích je ale špatná. Dotace totiž nejsou stabilním zdrojem financování a školám mohou po úspěšné realizaci vzdělávacího projektu chybět prostředky na jeho další správu. [Problému jsme se věnovali i v Auditě vzdělávacího systému.](#)
- **EDUin hledá dobrovolníka pro podporu své komunikační činnosti.** Náplní je spolupráce s mediálním týmem při publikování příspěvků o vzdělávání na sociálních sítích se zaměřením na vizuální obsah a podporu značky EDUin. Stáž je vhodná pro studenty pedagogických oborů nebo mediálních studií. [Podrobnosti naleznete na našem webu.](#)

V souvislostech

POMOC PŘI UČENÍ ONLINE: PŘINÁŠÍME ROZCESTNÍK ROZCESTNÍKŮ SE ZDROJI PRO VÝUKU NA DÁLKU

Opatření Vlády ČR uzavřít školy žákům a místo ve třídě učit na dálku, bez osobního kontaktu, představuje velký šok pro řadu škol a učitelů. Přesunout výuku do online prostoru ale není žádná legrace. Vyžaduje to znalost dostupných nástrojů pro organizaci výuky, tedy vůbec zajištění a kontrolu docházky, komunikace a plnění úkolů žáky, a nástrojů, kterými lze samotné aktivity provádět, zadávat a vyhodnocovat. Jinými slovy, učitel nejdřív musí v online prostoru sestavit svou vlastní třídu a poté přijít s didaktickými metodami, jak obsah dětem doručovat. Protože české učitele na úplný přesun do internetového prostoru nikdo nepřipravoval, nyní mezi sebou aktivně sdílejí doporučení, jaké webové služby a pedagogické postupy využít. [Všimají si toho i média](#) (Aktualne.cz), která řeší například [otázku starších učitelů nebo velkých škol](#) (iDnes).

EDUin se nechal inspirovat tchajwanskou učitelkou Alison Young, která připravila čtyři základní principy pro vedení online výuky. Považujeme je za klíčové pro stanovení takového „online školního řádu“ – tedy ujasnění rolí učitelů, žáků i rodičů. Online ale připravila i další užitečné tipy, na co myslet při výuce online, [které přeložilo Otevřeno](#) (Facebook). Západočeská univerzita vydala [10 metodických poznámek pro online výuku VŠ učitelů](#) (Facebook). Ale jistě najdou jejich uplatnění i učitelé na ZŠ a SŠ.

Čtyři principy výuky v online prostoru

Cíle	Odpovědnost	Očekávání	Organizace
<ul style="list-style-type: none"> Učení online nesmí spočívat jen v zadání úkolů pro zabavení žáků Učitel musí jasně určit vzdělávací cíle a výstupy Plánování výuky má probíhat podobně jako ve škole, jen učitelé musí využít jiné nástroje 	<ul style="list-style-type: none"> Pro zajištění efektivity a produktivity učení, každý nese svou odpovědnost Učitelé by měli připravit kvalitní materiály a instrukce Žáci si mohou vytvořit online učební plán Mladším žákům by měli pomoci rodiče při vyhrazení a sledování času na učení 	<ul style="list-style-type: none"> Asynchronní učení – žák i učitel nepracují současně – vyžaduje pilné učení dětí Stejně tak učitelé by měli připravit konzultační hodiny, kdy žákům online pomohou Pro sdílení otázek a odpovědí se může hodit online nástěnka Učitel by měl u úkolů určit, kolik času zaberou 	<ul style="list-style-type: none"> Učitelé by měli organizovat a dávkovat online zadání, aby se v něm děti neztráceli Žáci by neměli být zahlceni mnoha odkazy Postupně uvolňování materiálů na jednom místě udrží pozornost žáků napříč týdny Děti by měly mít online prostor sdílet své výtvořky

(zobrazit v plném rozlišení)

V posledních dnech se na internetu objevilo velké množství rozcestníků nebo webových stránek, kde jsou desítky až tisíce materiálů, které mohou učitelé využít. Smysl ale mají i pro rodiče, kteří chtějí dětem vymýšlet zajímavé aktivity. Například kvůli škole, která k učení využívala neadekvátní postoj a dětem „jen“ zadává stránky z učebnice. Níže nabízíme jejich přehled:

- Pro online třídu i samotné aktivity. [Magazín Perpetuum nabízí skvělý přehled nejlepších zdrojů s českými vysvětlivkami](#)
- Specialista na zavádění technologií do výuky Bořivoj Brdička sepsal v češtině [zásady online pedagogiky podle GOA se praktickými zdroji](#)
- Vydavatelé skočili na vlnu altruismu a nabídli své online učebnice a knihy zdarma: jak [Fraus](#), tak [Nová škola](#) nebo [Městská knihovna v Praze](#)
- [Webináře](#) bude vysílat nejen k matematice a nejen Hejné bude metodou kanál H-MAT s výherci soutěže Global Teacher Prize CR
- Daniel Pražák je známý mladý učitel, jehož Twitter zažívá velký boom. Ve skupině Učitelé+ se zeptal na radu ostatních učitelů a [dostal desítky tipů s osobními zkušenostmi](#) (Facebook)
- Ministerstvo školství neváhalo a vytvořilo vlastní portál s [pár desítkami tipů na komunikaci i vzdělávací zdroje](#)
- Veřejnoprávní média: [Rozhlas s pořady pro děti](#) nebo ČT s vlastním vysíláním [Účítelka](#)
- EDUin v rámci projektu Otevřené vzdělávání připravil na [dvě stovky zdrojů pro výuku řady předmětů](#)
- Amercian Academy a Česko.Digitálně zveřejnili návod školám, [jak přetvořit školu na digitální](#) a nabízí [pomoc IT odborníkům](#)

Štěpán Kment, analytik EDUin

POMOZTE NÁM JAKO DÁRCE:

Každý dar umíme efektivně použít a proměnit ho v užitečnou informaci. Týden co týden připravujeme Beduin, píšeme a mluvíme o vzdělávání s cílem proměnit ho k lepšímu. Abychom v tom mohli pokračovat i nadále, potřebujeme Vaši podporu.

DAROVAT